

Додаток № 1 до Рішення Комітету
з питань правової політики
від 15 липня 2020 року
(протокол № 32)

ЗВІТ
Комітету Верховної Ради України
з питань правової політики за період першої та другої сесій роботи
Верховної Ради України дев'ятого скликання
(серпень 2019 року – січень 2020 року)

Комітет Верховної Ради України – орган Верховної Ради України, який утворюється з числа народних депутатів України для здійснення за окремими напрямами законопроектної роботи, підготовки і попереднього розгляду питань, віднесених до повноважень Верховної Ради України, виконання контрольних функцій. Організація, повноваження та порядок діяльності комітетів Верховної Ради України визначаються Конституцією України, законами України «Про Регламент Верховної Ради України», «Про комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України», іншими законами України та постановами Верховної Ради України.

Постановою Верховної Ради України від 29 серпня 2019 року № 19-IX «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» утворено в тому числі Комітет з питань правової політики (далі – Комітет).

Того ж дня Верховною Радою України прийнято Постанову № 20-IX «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» (зі змінами), якою сформовано склад Комітету з питань правової політики: членами Комітету стали 23 народні депутати України – представники усіх депутатських фракцій в парламенті та позафракційні.

У складі Комітету для забезпечення основних напрямів діяльності Комітету створено шість підкомітетів (04 вересня 2019 року, протокол № 3): з питань політичної реформи та конституційного права; з питань правосуддя; з питань діяльності органів юстиції, органів виконання покарань та пробації; з цивільного та адміністративного законодавства; з питань виконання рішень Європейського суду з прав людини та альтернативного розв'язання спорів; з питань організації та діяльності адвокатури, органів надання правової допомоги, які попередньо готують, розглядають на своїх засіданнях проекти актів Верховної Ради України і питання, передані їм на розгляд чи віднесені до їх відання, звітують Комітету щодо них.

За звітний період (з серпня 2019 року по січень 2020 року) Комітет провів 19 засідань, на яких розглянув 130 питань, серед яких 86 – щодо

проектів законів, з них 71 – з опрацювання яких Комітет визначено головним, а також низку інших питань.

Законопроектна робота Комітету

Опрацювання законопроектів, щодо яких Комітет визначено головним

Щодо проектів законів, щодо яких Комітет визначено головним, Комітетом опрацьовано проект Закону про внесення змін до статті 80 Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України), № 7203 від 17 жовтня 2017 року, а також подані Президентом України як невідкладні проекти законів про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії), реєстр. № 1013 від 29 серпня 2019 року; про внесення змін до статті 106 Конституції України (щодо закріплення повноважень Президента України утворювати незалежні регуляторні органи, Національне антикорупційне бюро України, призначати на посади та звільняти з посад Директора Національного антикорупційного бюро України і Директора Державного бюро розслідувань), реєстр. № 1014 від 29 серпня 2019 року; про внесення змін до статті 93 Конституції України (щодо законодавчої ініціативи народу), реєстр. № 1015 від 29 серпня 2019 року; про внесення змін до статей 85 та 101 Конституції України (щодо уповноважених Верховної Ради України), реєстр. № 1016 від 29 серпня 2019 року; про внесення змін до статей 76 та 77 Конституції України (щодо зменшення конституційного складу Верховної Ради України та закріплення пропорційної виборчої системи), реєстр. № 1017 від 29 серпня 2019 року; про внесення змін до статті 81 Конституції України (щодо додаткових підстав дострокового припинення повноважень народного депутата України), реєстр. № 1027 від 29 серпня 2019 року; про внесення зміни до статті 85 Конституції України (щодо консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів Верховної Ради України), реєстр. № 1028 від 29 серпня 2019 року; про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади), реєстр. № 2598 від 13 грудня 2019 року.

Також Комітетом розглянуто проекти законів про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності, реєстр. № 1056 від 29 серпня 2019 року (Шуляк О.О. та інші), реєстр. № 1056-1 від 06 вересня 2019 року (Стефанчук М.О. та інші), про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування, реєстр. № 1008 від 29 серпня 2019 року (Президент України, визначений невідкладним), реєстр. № 1008-1 від 06 вересня 2019 року (Крулько І.І.), про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення адміністративних справ, реєстр. № 1026 від 29 серпня 2019 року (Президент України, визначений невідкладним), проект Закону про

внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення доступу захисника до особи, яка має право на захист, реєстр. № 2063 від 04 вересня 2019 року (Власенко С.В.), про внесення змін до Закону України «Про попереднє ув'язнення» (щодо імплементації окремих стандартів Ради Європи) (реєстр. № 0882, перехідний), про внесення змін до Закону України «Про попереднє ув'язнення» щодо забезпечення безперешкодного доступу представників Міжнародного Комітету Червоного Хреста до осіб, взятих під варту (реєстр. № 0885, перехідний), про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення можливостей самопредставництва органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб незалежно від порядку їх створення в суді, реєстр. № 2261 від 15 жовтня 2019 року (Костін А.Є. та інші), про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо удосконалення перегляду судових рішень в апеляційному та касаційному порядку, реєстр. № 2314 від 25 жовтня 2019 року (Президент України, визначений невідкладним), про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання і протидії політичній корупції, реєстр. № 2336 від 29 жовтня 2019 року (Рахманін С.І. та інші), про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо права фізичної особи на зміну по батькові, реєстр. № 2450 від 15 листопада 2019 року (Ватрас В.А. та інші).

На своєму засіданні 29 серпня 2019 року (протокол № 1) Комітет розглянув проект Закону про внесення змін до статті 80 Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України), реєстр. № 7203, та рекомендував Верховній Раді України визнати такою, що фактично втратила чинність, Постанову Верховної Ради України «Про подальшу роботу над законопроектом про внесення змін до Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України)» від 20 вересня 2018 року № 2557-VIII у зв'язку із спливом встановлених нею строків, а також рекомендував парламенту попередньо схвалити поданий Президентом України як невідкладний проект Закону про внесення змін до статті 80 Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України), реєстр. № 7203. Цього ж дня законопроект включено до порядку денного першої сесії роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання, а наступного дня його попередньо схвалено парламентом. 02 вересня 2019 року Комітет рекомендував Верховній Раді України законопроект за реєстр. № 7203 прийняти як закон (протокол № 2). 03 вересня 2019 року проект Закону про внесення змін до статті 80 Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України), реєстр. № 7203, прийнято парламентом як закон. 11 вересня 2019 року закон повернуто з підписом від Президента України.

Комітет на своєму засіданні 02 вересня 2019 року (протокол № 2) розглянув подані Президентом України як невідкладні проекти законів про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської

монополії), реєстр. № 1013; про внесення змін до статті 106 Конституції України (щодо закріплення повноважень Президента України утворювати незалежні регуляторні органи, Національне антикорупційне бюро України, призначати на посади та звільняти з посад Директора Національного антикорупційного бюро України і Директора Державного бюро розслідувань), реєстр. № 1014; про внесення змін до статті 93 Конституції України (щодо законодавчої ініціативи народу), реєстр. № 1015; про внесення змін до статей 85 та 101 Конституції України (щодо уповноважених Верховної Ради України), реєстр. № 1016; про внесення змін до статей 76 та 77 Конституції України (щодо зменшення конституційного складу Верховної Ради України та закріплення пропорційної виборчої системи), реєстр. № 1017; про внесення змін до статті 81 Конституції України (щодо додаткових підстав дострокового припинення повноважень народного депутата України), реєстр. № 1027; про внесення зміни до статті 85 Конституції України (щодо консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів Верховної Ради України), реєстр. № 1028, рекомендував Верховній Раді України включити їх до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та направити до Конституційного Суду України для одержання висновків щодо їх відповідності вимогам статей 157 і 158 Конституції України. 03 вересня 2019 року парламентом включено проекти законів за реєстр. № № 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1027, 1028 до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та направлено до Конституційного Суду України для одержання відповідних висновків.

Після одержання висновків Конституційного Суду України про те, що проекти законів про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії), реєстр. № 1013, та про внесення зміни до статті 85 Конституції України (щодо консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів Верховної Ради України), реєстр. № 1028, відповідають вимогам статей 157 і 158 Конституції України, Комітет на своєму засіданні 13 листопада 2019 року (протокол № 13) прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України попередньо схвалити вказані законопроекти. 14 січня 2020 року проекти законів за реєстр. № № 1013, 1028 попередньо схвалені парламентом.

На своєму засіданні 18 грудня 2019 року (протокол № 17) Комітет розглянув проекти законів про внесення змін до статті 106 Конституції України (щодо закріплення повноважень Президента України утворювати незалежні регуляторні органи, Національне антикорупційне бюро України, призначати на посади та звільняти з посад Директора Національного антикорупційного бюро України і Директора Державного бюро розслідувань), реєстр. № 1014; про внесення змін до статті 93 Конституції України (щодо законодавчої ініціативи народу), реєстр. № 1015; про внесення змін до статей 85 та 101 Конституції України (щодо уповноважених Верховної Ради України), реєстр. № 1016; про внесення змін до статей 76 та 77 Конституції України (щодо зменшення конституційного складу Верховної Ради України та

закріплення пропорційної виборчої системи), реєстр. № 1017; на своєму засіданні 15 січня 2020 року (протокол № 19) – проект Закону про внесення змін до статті 81 Конституції України (щодо додаткових підстав дострокового припинення повноважень народного депутата України), реєстр. № 1027, та у зв'язку з тим, що Конституційним Судом України було висловлено деякі застереження щодо відповідності законопроектів вимогам статей 157 і 158 Конституції України, запропонував Верховній Раді України провести подальшу роботу над законопроектами і визначив строки для подання відповідними суб'єктами пропозицій, поправок до законопроектів; строки для опрацювання пропозицій, поправок до законопроектів головним та іншими комітетами; строки для надання відповідних документів народним депутатам; дату розгляду питання про розгляд пропозицій, поправок до вказаних законопроектів. Щодо законопроекту за реєстр. № 1017, то Комітетом на своєму засіданні 13 січня 2020 року (протокол № 18) переглянуто свій висновок від 18 грудня 2019 року та за результатами повторного розгляду рекомендовано Верховній Раді України попередньо схвалити поданий Президентом України як невідкладний проект Закону про внесення змін до статей 76 та 77 Конституції України (щодо зменшення конституційного складу Верховної Ради України та закріплення пропорційної виборчої системи), реєстр. № 1017. 04 лютого 2020 року його попередньо схвалено парламентом.

Комітетом також розглянуто на своєму засіданні 18 грудня 2019 року (протокол № 17) поданий Президентом України як невідкладний проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади), реєстр. № 2598, рекомендовано Верховній Раді України включити його до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та направити до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо його відповідності вимогам статей 157 і 158 Конституції України. Згодом на засіданні Комітету 13 січня 2020 року (протокол № 18) Комітет рекомендував Верховній Раді України включити проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади), реєстр. № 2598, до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та направити його до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо відповідності вимогам статей 157 і 158 Конституції України, з урахуванням листа Президента України від 13 січня 2020 року за вих. № 01-01/24.

На своєму засіданні 10 вересня 2019 року (протокол № 5) Комітет розглянув проекти законів про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності (реєстр. № № 1056, 1056-1) та рекомендував Верховній Раді України проект закону за реєстр. № 1056-1 прийняти за основу та в цілому, в зв'язку з чим проект закону за реєстр. № 1056 відхилити. 12 вересня 2019 року проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності (реєстр. № 1056-1) прийнято парламентом за основу; доручено Комітету з питань правової політики доопрацювати зазначений законопроект з

урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, скоротивши строк подання таких зауважень і пропозицій наполовину, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні. До законопроекту надійшло 226 поправок і пропозицій, які розглянуті Комітетом на своєму засіданні 30 вересня 2019 року (протокол № 7), та рекомендовано Верховній Раді України проект Закону за реєстр. № 1056-1 прийняти в другому читанні та в цілому у редакції, запропонованій Комітетом. 03 жовтня 2019 року законопроект прийнято парламентом як закон та 21 жовтня 2019 року повернуто з підписом від Президента України.

Щодо проектів законів про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування (реєстр. № № 1008, 1008-1), Комітетом на своєму засіданні 10 вересня 2019 року (протокол № 5) рекомендовано Верховній Раді України проект Закону за реєстр. № 1008 прийняти за основу та в цілому, у зв'язку з чим проект Закону за реєстр. № 1008-1 відхилити. 12 вересня 2019 року проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування (реєстр. № 1008) прийнято парламентом за основу; доручено Комітету з питань правової політики доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні. До законопроекту надійшло 330 поправок і пропозицій, які розглянуті Комітетом на своєму засіданні 30 вересня 2019 року (протокол № 7), та рекомендовано Верховній Раді України проект Закону за реєстр. № 1008 прийняти в другому читанні та в цілому у редакції, запропонованій Комітетом. 16 жовтня 2019 року законопроект прийнято парламентом як закон та 04 листопада 2019 року повернуто з підписом від Президента України.

На своєму засіданні 10 вересня 2019 року (протокол № 5) Комітет розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення адміністративних справ (реєстр. № 1026) та рекомендував Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому. 12 вересня 2019 року проект Закону за реєстр. № 1026 прийнято парламентом за основу; доручено Комітету з питань правової політики доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, скоротивши строк подання таких зауважень і пропозицій наполовину, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні. До законопроекту надійшло 34 поправки і пропозиції, які розглянуті Комітетом на своєму засіданні 30 вересня 2019 року (протокол № 7), та рекомендовано Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення адміністративних справ, реєстр. № 1026, прийняти в другому читанні та в цілому у редакції, запропонованій Комітетом. 02 жовтня

2019 року законопроект прийнято парламентом як закон та 16 жовтня 2019 року повернуто з підписом від Президента України.

Щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення доступу захисника до особи, яка має право на захист (реєстр. № 2063), Комітетом на своєму засіданні 16 жовтня 2019 року (протокол № 10) рекомендовано Верховній Раді України законопроект прийняти за основу. 29 жовтня 2019 року законопроект за реєстр. № 2063 прийнято парламентом за основу; доручено Комітету з питань правової політики доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

На своєму засіданні 30 жовтня 2019 року (протокол № 11) Комітет розглянув проекти законів про внесення змін до Закону України «Про попереднє ув'язнення» (щодо імплементації окремих стандартів Ради Європи) (реєстр. № 0882), про внесення змін до Закону України «Про попереднє ув'язнення» щодо забезпечення безперешкодного доступу представників Міжнародного Комітету Червоного Хреста до осіб, взятих під варту (реєстр. № 0885), та рекомендував прийняти їх в другому читанні та в цілому. 12 грудня 2019 року законопроект за реєстр. № 0885 прийнято парламентом як закон та 19 грудня 2019 року повернуто з підписом від Президента України.

Також Комітетом на своєму засіданні 13 листопада 2019 року (протокол № 13) розглянуто проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення можливостей самопредставництва органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб незалежно від порядку їх створення в суді (реєстр. № 2261) та рекомендовано Верховній Раді України прийняти його за основу та скоротити строк подання зауважень і пропозицій до законопроекту для підготовки його до розгляду у другому читанні. 03 грудня 2019 року законопроект прийнято парламентом за основу; доручено Комітету з питань правової політики доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, скоротивши строк подання таких зауважень і пропозицій наполовину, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні. До законопроекту надійшло 25 поправок і пропозицій, які розглянуті Комітетом на своєму засіданні 11 грудня 2019 року (протокол № 16), та рекомендовано Верховній Раді України проект Закону за реєстр. № 2261 прийняти в другому читанні та в цілому у редакції, запропонованій Комітетом. 18 грудня 2019 року законопроект прийнято парламентом як закон та 27 грудня 2019 року повернуто з підписом від Президента України.

На своєму засіданні 13 листопада 2019 року (протокол № 13) Комітет розглянув проект Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу

України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо удосконалення перегляду судових рішень в апеляційному та касаційному порядку (реєстр. № 2314) та рекомендував Верховній Раді України прийняти його за основу, а також звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду даного Законопроекту, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті Законопроекту, інших структурних частин Законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання Законопроекту. На наступному засіданні Комітету 27 листопада 2019 року (протокол № 14) Комітет переглянув свій висновок від 13 листопада 2019 року та за результатами повторного розгляду рекомендував Верховній Раді України проект Закону за реєстр. № 2314 прийняти за основу з урахуванням запропонованих уточнень, доручивши Комітету розмістити доопрацьований текст законопроекту на офіційному веб-сайті Верховної Ради України. Крім того, Комітет вирішив доручити Голові Комітету Венедіктовій І.В. внести проект постанови Верховної Ради України про прийняття законопроекту за основу з урахуванням запропонованих уточнень на заміну раніше поданому проекту Постанови Верховної Ради України від 14 листопада 2019 року № 2314/П, а також звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду даного Законопроекту, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті Законопроекту, інших структурних частин Законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання Законопроекту. 03 грудня 2019 року законопроект прийнято парламентом за основу; доручено Комітету з питань правової політики розмістити текст законопроекту, підготовлений відповідно до вимог, передбачених пунктом 1 цієї Постанови, на офіційному веб-сайті Верховної Ради України не пізніше, ніж на наступний день з дня прийняття цієї Постанови, а також доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, скоротивши строк подання таких зауважень і пропозицій наполовину, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні. До законопроекту надійшло 283 поправки і пропозиції, які були розглянуті Комітетом на своєму засіданні 13 січня 2020 року (протокол № 18), та рекомендовано Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо удосконалення перегляду судових рішень в апеляційному та касаційному порядку, реєстр. № 2314, прийняти в другому читанні та в цілому у редакції,

запропонованій Комітетом. 15 січня 2020 року законопроект прийнято парламентом як закон та 05 лютого 2019 року повернуто з підписом від Президента України.

Також Комітетом розглянуто на своєму засіданні 04 грудня 2019 року (протокол № 15) проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання і протидії політичній корупції (реєстр. № 2336) та рекомендовано Верховній Раді України прийняти його за основу. 19 грудня 2019 року законопроект прийнято парламентом за основу; доручено Комітету з питань правової політики доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, скоротивши строк подання таких зауважень і пропозицій наполовину, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні. До законопроекту надійшло 30 поправок і пропозицій, які розглянуті Комітетом на засіданні 18 грудня 2020 року (протокол № 17), та рекомендовано Верховній Раді України проект Закону за реєстр. № 2336 прийняти в другому читанні та в цілому у редакції, запропонованій Комітетом. 19 грудня 2019 року законопроект прийнято парламентом як закон та 13 січня 2020 року повернуто з підписом від Президента України.

На своєму засіданні 15 січня 2020 року (протокол № 19) Комітет розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо права фізичної особи на зміну по батькові (реєстр. № 2450) та рекомендував Верховній Раді України прийняти його за основу.

16 жовтня 2019 року (протокол № 9) Комітетом було розглянуто проекти постанов про участь постійного представника Верховної Ради України у конституційному провадженні (реєстр. № 2265), про призначення Совгирі О.В. на посаду постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України (реєстр. № 2266) та рекомендовано Верховній Раді України включити їх до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, прийняти за основу та в цілому. Того ж дня проекти постанов прийняті парламентом.

Опрацювання законопроектів, щодо яких Комітет подає висновки до головного комітету

Протягом роботи першої та другої сесій роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання Комітетом підготовлено 13 висновків на відповідність законопроектів положенням Конституції України, із них 5 законопроектів спрямовані на врегулювання питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України; 3 – правоохоронної діяльності; 2 – соціальної політики та захисту прав ветеранів; по 1 – цифрової трансформації, економічного розвитку, організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

При цьому за висновками Комітету лише 1 із 13 законопроектів містить положення, які суперечать нормам Основного Закону України.

Під час підготовки проектів висновків до розгляду на засіданні Комітету члени Комітету керувалися не лише положеннями Конституції України та правовими позиціями Конституційного Суду України, а й враховували міжнародні стандарти з прав людини, закріплені, зокрема, в Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та протоколах до неї, а також прецедентною практикою Європейського суду з прав людини.

Також Комітетом на своїх засіданнях 30 вересня 2019 року та 11 листопада 2019 року (протоколи № № 7, 12) опрацьовано проект Закону про Державний бюджет України на 2020 рік, реєстр. № 2000 (Кабінет Міністрів України), та направлено в Комітет Верховної Ради України з питань бюджету пропозиції Комітету до проекту Закону про Державний бюджет України на 2020 рік з урахуванням наданих органами державної та судової влади розрахунків щодо потреб фінансового забезпечення у 2020 році.

Рішенням Комітету від 06 вересня 2019 року (протокол № 4) утворено робочу групу для напрацювання пропозицій щодо внесення змін до предметів відання комітетів Верховної Ради України; головою робочої групи обрано члена Комітету Вельможного С.А. За результатами роботи членами Комітету (Вельможним С.А., Костіним А.Є., Ватрасом В.А., Князевичем Р.П., Мережком О.О.) подано проект Постанови про внесення змін до Додатку до Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» щодо предметів відання (реєстр. № 2292 від 18 жовтня 2019 року).

Повноваження Комітету щодо судоустрою, статусу суддів, статусу органів суддівського врядування

На засіданнях Комітету 27 листопада 2019 року та 04 грудня 2019 року (протоколи № № 14, 15) членами Комітету заслухано інформацію Голови Ради суддів України Моніча Б.С. щодо формування конкурсної комісії для проведення конкурсу на зайняття посади члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, а також щодо реалізації окремих рішень XVII позачергового з'їзду суддів України; інформацію в.о. Голови Верховного Суду України Гуменюка В.І. щодо ситуації, яка склалася у зв'язку з ліквідацією Верховного Суду України; інформацію Голови Вищої ради правосуддя Овсієнка А.А. щодо формування складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, заповнення вакантних посад суддів у судах першої та апеляційної інстанцій.

Статтею 17 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» передбачено, що Верховна Рада України обирає членів Вищої ради правосуддя в порядку, встановленому Регламентом Верховної Ради України. Так, Комітет на своєму засіданні 09 жовтня 2019 року (протокол № 8) заслухав питання про обрання членів Вищої ради правосуддя та рекомендував Верховній Раді України не

обирати Сукманову О.В. на посаду члена Вищої ради правосуддя як таку, що подана неналежним суб'єктом подання, а також рекомендував парламенту за результатами розгляду цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України звернутися до Апарату Верховної Ради України для оприлюднення інформації на її офіційному веб-сайті та повідомлення депутатських фракцій (депутатських груп) про початок прийому пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп) щодо кандидатів на посади членів Вищої ради правосуддя. 03 грудня 2019 року парламентом розглядалася пропозиція про обрання Сукманової О.В. на посаду члена Вищої ради правосуддя, проте не була підтримана. У зв'язку з цим відповідно до статті 208-1 Регламенту Верховної Ради України 10 грудня 2019 року на офіційному веб-сайті Верховної Ради України опубліковано оголошення про початок прийому пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп) щодо кандидатів на посади членів Вищої ради правосуддя.

Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про Конституційний Суд України» підготовку питання щодо розгляду на конкурсних засадах кандидатур на посаду судді Конституційного Суду у Верховній Раді України здійснює комітет, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України, у порядку, визначеному Регламентом Верховної Ради України, з урахуванням положень цієї статті. Так, на своєму засіданні 16 жовтня 2019 року (протокол № 10) Комітетом розглянуто питання про призначення судді Конституційного Суду України та прийнято рішення припинити оголошений в липні 2019 року конкурс на вакантну посаду судді Конституційного Суду України за квотою Верховної Ради України в зв'язку з рішенням Окружного адміністративного суду Києва від 11 жовтня 2019 року про поновлення Шевчука С.В. на посаді судді та голови Конституційного Суду України.

14 січня 2020 року до Комітету надійшов лист Голови Конституційного Суду України Тупицького О.М., в якому останній повідомив про звільнення з посади судді Конституційного Суду України Мельника М.І. у відставку, в зв'язку з чим Комітет на своєму засіданні 15 січня 2020 року (протокол № 19) ухвалив рішення звернутися до Апарату Верховної Ради України з поданням про оприлюднення на офіційному веб-сайті Верховної Ради України інформації про початок конкурсу для відбору кандидатур на вакантну посаду судді Конституційного Суду України та початок прийому пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп) щодо кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України.

Заходи, проведені Комітетом

Комітетом з питань правової політики протягом звітного періоду проведено такі публічні заходи:

- семінар на тему: «Критерії оцінки дотримання верховенства права в Україні» («Rule of Law Checklist for Ukraine») для працівників Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України, Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, секретаріатів комітетів Верховної Ради України з питань правової політики, з питань антикорупційної політики, з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин, з питань правоохоронної діяльності та з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України. Захід проведено у співпраці з проектом Офісу Ради Європи в Україні «Підтримка конституційних і правових реформ, конституційне правосуддя та допомога Верховній Раді у проведенні реформ, спрямованих на підвищення її ефективності» та Центром дослідження проблем верховенства права Національного університету «Києво-Могилянська академія». Під час семінару учасниками обговорено теоретичні засади сутності верховенства права та різних підходів до його характеристики на основі документів Ради Європи, а також розглянуто приклади механізмів можливого практичного застосування Rule of Law Checklist for Ukraine в щоденній практичній нормопроектувальній та правозастосовній діяльності (19 листопада 2019 року);
- конституційний семінар на тему «Перспективи вдосконалення Конституції України» для членів Комітету. Захід проведено спільно з проектом Офісу Ради Європи в Україні «Підтримка конституційних і правових реформ, конституційне правосуддя та допомога Верховній Раді у проведенні реформ, спрямованих на підвищення її ефективності». Учасниками семінару обговорено питання щодо природи конституційних змін, охорони Конституції, міжнародного досвіду внесення змін до Конституції, а також перспективи та напрямки вдосконалення Конституції України (13 грудня 2019 року).

Діяльність Комітету з опрацювання звернень громадян та здійснення особистого прийому громадян

Однією з важливих ділянок роботи Комітету є робота зі зверненнями громадян та вирішення питань, порушених у зверненнях. У відповідях, підготовлених Комітетом, надається вичерпна інформація у межах повноважень Комітету з метою забезпечення належного реагування. Так, до Комітету за період першої та другої сесій роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання (з 29 серпня 2019 року по 24 січня 2020 року) надійшло 1287 листів, із них – 552 звернення, які можна класифікувати:

1) за ознакою надходження:

- первинні – 227;
- повторні – 195;
- дублетні – 111;
- неодноразові – 40;
- масові – 9;

2) за видами:

- пропозиції (зауваження) – 79;
- заяви (клопотання) – 415;
- скарги – 88;

3) за суб'єктом:

- індивідуальні – 511;
- колективні – 71;

4) за результатами розгляду:

- вирішено позитивно – 46;
- відмовлено у задоволенні – 2;
- надано роз'яснення – 400;
- направлено за належністю – 176;
- не підлягає розгляду – 1;
- у процесі опрацювання – 4;

5) порушені у зверненнях питання стосуються:

- забезпечення дотримання законності та охорони правопорядку, реалізації прав і свобод громадян, запобігання дискримінації – 558;
- діяльності Верховної ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України – 146;
- державного будівництва, адміністративно-територіального устрою – 87;
- соціальної політики, соціального захисту населення – 53;
- праці і заробітної плати – 38;
- діяльності центральних органів виконавчої влади – 33;
- аграрної політики і земельних відносин – 28;
- інші - 133.

Крім того, протягом звітного періоду до Комітету надійшло 97 запитів на публічну інформацію, які розглянуті в порядку, визначеному Законом України «Про доступ до публічної інформації». Також Комітетом отримано та опрацьовано 38 електронних петицій, які не набрали необхідної кількості голосів на їх підтримку, та розглянуті як звернення громадян в порядку, визначеному Законом України «Про звернення громадян».

08 жовтня 2019 року на виконання Розпорядження Голови Верховної Ради України від 17 квітня 2015 року № 573 «Про порядок організації та проведення особистого прийому громадян у Верховній Раді України» проведено особистий прийом громадян, на якому Головою Комітету Венедіктовою І.В., заступниками Голови Комітету Божиком В.І. та Костіним А.Є., членом Комітету Стефанчуком М.О. прийнято більше 30 осіб, в наслідок чого Комітетом опрацьовано 33 письмові звернення.

Висвітлення діяльності Комітету

Комітет інформує громадськість про свою роботу. Так, на виконання Розпорядження Голови Верховної Ради України від 19 травня 2015 року № 699 «Про веб-ресурси Верховної Ради України» та затвердженого ним Положення про веб-ресурси Верховної Ради України Комітетом створено власний веб-сайт, на якому можна вільно ознайомитися з інформацією про склад і структуру Комітету, його підкомітетів, секретаріат Комітету; проведені та анонсовані Комітетом заходи (засідання Комітету, слухання, «круглі столи» та інші події в Комітеті); розкладом засідань Комітету на період поточної сесії, змінами до розкладу засідань Комітету; порядками денними засідань Комітету; протоколами та аудіозаписами засідань, круглих столів та слухань в Комітеті; стенограмами засідань та слухань в Комітеті; актами, прийнятими Комітетом (висновками, рішеннями, планами та звітами Комітету); інформацією про законотворчу діяльність (а саме: із законопроектами, що перебувають на розгляді у Комітеті, а також станом їх розгляду); відомостями щодо забезпечення взаємодії та зворотного зв'язку із Комітетом; фото- та аудіоматеріалами, що висвітлюють діяльність Комітету.

Робота секретаріату Комітету

Організаційно-інформаційне, консультативно-правове, методичне забезпечення діяльності Комітету з питань правової політики, організацію проведення його засідань, робочих груп та зустрічей, а також забезпечення діяльності народних депутатів України – членів Комітету здійснює секретаріат Комітету.

Працівники секретаріату Комітету підвищували свою професійну кваліфікацію, зокрема, в Інституті підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при Президентові України (жовтень 2019 року), за загальною короткостроковою програмою «Доступ до публічної інформації» (листопад 2019 року).

Робота Комітету та його секретаріату будується у тісній взаємодії із структурними підрозділами Апарату Верховної Ради України, зокрема, з Головними юридичним, науково-експертним, організаційним управліннями Апарату, Головним управлінням документального забезпечення, Інформаційним управлінням, Прес-службою, Управлінням комп'ютеризованих систем, Відділами зв'язків з органами правосуддя та з питань звернень громадян, секретаріатами комітетів Верховної Ради України, Інститутом законодавства Верховної Ради України.

Співпраця Комітету з органами державної влади, органами місцевого самоврядування. Міжнародна співпраця

Комітет здійснює свої повноваження у тісній співпраці з органами державної влади та місцевого самоврядування, діяльність яких пов'язана з предметами відання Комітету. Зокрема, представники Конституційного Суду України, Вищого антикорупційного суду, Верховного Суду України, Верховного Суду, Служби судової охорони, Вищої ради правосуддя, Державної судової адміністрації України, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Ради суддів України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України, Офісу Президента України, Ради національної безпеки і оборони України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Генеральної прокуратури України, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю, Київський міський голова неодноразово запрошувались на засідання Комітету та робочі групи тощо. Крім того, Комітет співпрацює з міжнародними організаціями, таким як Представництво Європейського Союзу в Україні, Європейською комісією за демократію через право (Венеційська комісія) тощо.

Голова Комітету, її заступники та члени Комітету брали участь у засіданнях комітетів Парламентської асамблеї Ради Європи (м. Париж, м. Страсбург, Французька Республіка, вересень 2019 року, грудень 2019 року, січень 2020 року), Міжнародній конференції (м. Страсбург, Французька Республіка, жовтень 2019 року), засіданні Парламентської Асамблеї Парламентського виміру Центральноєвропейської ініціативи (м. Рим, Італійська Республіка, листопад 2019 року), в роботі Підсумкової конференції Спільки вірмен України (м. Єреван, Республіка Вірменія, листопад 2019 року), у семінарі «Імплементация Європейської конвенції з прав людини: ключова роль парламенту» (м. Страсбург, Французька Республіка, листопад 2019 року), у заході Європейського Парламенту у рамках «Діалогів Жана Моне» (м. Базош, Французька Республіка, листопад 2019 року), в конференції «Активна участь діаспор у державотворчих процесах» (м. Тбілісі, Грузія, грудень 2019 року), у Парламентській Асамблеї ЄС – Східні сусіди (м. Тбілісі, Грузія, грудень 2019 року), в обговоренні питань двостороннього співробітництва між Верховною Радою України та Національною Асамблеєю Республіки Корея (Республіка Корея, грудень 2019 року), у конференції EASO (м. Брюссель, Королівство Бельгія, січень 2020 року).

Зважаючи на викладене, слід зазначити, що за період першої та другої сесій роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання народними депутатами України – членами Комітету з питань правової політики і працівниками секретаріату Комітету з чітким дотриманням норм Конституції України, Регламенту Верховної Ради України, законів України «Про Комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України» створені необхідні умови для подальшого вдосконалення законодавства з питань, віднесених до предметів відання Комітету.